

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direksiooni, ELKNO komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 6 Teisipäeval, 7. märtsil 1961 XIII aastakäik

VÕISTLUSTÜÜ

8. märtsi tervitus

Naistepäeval, oh emake, kindlasti ma
lendan linnuna taas Sinu juurde
koju, armsasse pesasse nooruse a'st,
kust kord lahkusin maailma suurde.

Tulen koolist, näen: postkastis ümbrik on hall
Haaran sõnumi, avan ta kärmelt.
Oelt ja vennastelt parimaid soove on seal,
kõige viimaks veel: musisid memmel.

Teadke seda: mu emal on hall juba pea,
näos ent säravad vallatud silmad.
Palju elus nad näinud nii halba kui head,
õnn ja rahu neis peegeldub viimaks.

Oma rüpest ta ilmale viis toonud last,
kuid kui palju on lapsi tal koolis!
Aastat kolmkümmend pedagoog olnud ta vast,
seisnud julgelt ja mehiselt roolis.

Emal, Sulle, ja kõigile naistele nüüd
siiralt soovime rõõmukaid aastaid.
Rahuleerist las' kõlada rahvaste hüüd:
üal sõda me kodu ei laasta!

TÜTAR

Miks just tema

Napid olid laused, mida ütles kaadriteosakonna juhataja A. Zagrivina võttes sõna saadikukandidaadi ülesseadmiseks TPI üldkoosolekul: «Teen ettepaneku esitada saadikukandidaadiks TPI ametiühingukomitee aseesimehe sm. Laine Urbi...» Peaaegu sama lakooniline oli ka lühikokkuvõtte L. Urbi senisest elukäigust ja praegusest tegevusest. Lõpus jäid kõlama sõnad: «Töö- ja ühiskondlikesse ülesannetesse suhtub vastutustundega. Omab organiseerimisvõimet ning printsiipsiaalsust. Kaastöötajatega suhtlemises sõbralik ja abivalmis!»

Ajast, millal Laine Urb lõpetas Tallinna Polütehnilise Instituudi, on möödunud üle kümne aasta. Nüüd töötab ta juba neljandat aastat samas tubli ja energilise õppejõuna. Teda pole asjata valitud teist aastat järjest ametiühingukomitee aseesimeheks. Ametiühing on viimasel ajal palju teinud. Selles on suur osa ka L. Urbil. Kui võrrelda varem aastaid tänavuse või mullusega, on märgata edasiminekut. Esteetikaringi loomine oli üheks esimeseks katseks tuua «kuivade» tehniliste teadusharudega tegelevate üliõpilaste ellu midagi hoopis erinevat.

Uue ringi moodustamine on vaid tilk vett ametiühingutöö meres. Teiseks tilgaks võib lugeda kasvõi ühiselamuid. Veel paar aastat tagasi oli ühiselamutevaheline sotsialistlik võistlus vaid paberile pandud kohustuste loetelu. Ühiselamutes endis elati nagu heaks arvati, korratute tubade arv polnud ainult ükskaks. Nüüd on olukord hoopis muutunud. Sagedased kontrollretked, nii ühiselamutevahelised kui ka sisemised, on korraarmastusele ilmselt soodustavat mõju avaldanud. Ei taha ju keegi end korratu toa elanikuks lugeda. Kord aitab aga korda luua. Nii on meilegi ühiselamute saanud paari viimase aasta jooksul juba tolmumeija ja pesumasina omanikuks...

Meenub argipäevane pealeõuna. Ametiühingukomitees, sagis hulganah rahvast. Kellelegi märkamatu poetus uksest sisse aas-tates mees. Kõhe leidis L. Urbil

tähelepanelik silm uustulnuka ja kuna see ei rutanud oma murede pihtimisega, pöördus L. Urbi ta poole küsimusega. Selgus, et kusagil oli ei-tea-kelle süü tõttu jäänud välja andmata eripiim, milline on ametiühingukomitee otsuse põhjal määratud töökaitse ja ohutustehnika komisjoni ettepanekul paljudele instituudi töötajatele. Kohe võttis L. Urb telefoni ja hakkas asja uurima. Peagi oli arusaamatus kõrvaldatud.

Ehitusmehaanika kateedri assistent Natalia Murel soovis osta pianinot. Ametiühingust sai ta selleks vastava ostuloo. K. Kerm, A. Voldek, S. Tamar, M. Väino, L. Härsing jt. avaldasid soovi võtta osa ekskursioonidest välisriikidesse. Ametiühingukomitee toetas nende avaldusi ja peagi seisab V. Millil juba reis ees.

Kõiges nendes ja paljudes teistes küsimustes on osake Laine Urbi tööd, sellist tööd, mida kaaslased hindavad sõnadega: «Korralik, operatiivne». Ja sellepärast on L. Urb üles seatud ka Kalinini Rajooni Tööräha Saadikute Nõukogu saadikukandidaadiks meie instituudi kollektiivi poolt. Me teame: ka saadikuna töötab Laine Urb südamega, korralikult, printsiipsiaalselt.

E. PAAL

KÕIGILE MEIE KOLLEKTIIVI NAISLIIKMETELE

SÜDAMLIK ÕNNITLUS

RAHVUSVAHELISEL NAISTEPÄEVAL!

NEMAD, MEIE NAISED JA EMAD!

Nemad,
meie naised ja emad,
aitavad koguda
romse nimel
täna saakide rikkust:
õõldude kuldset vilja,
redade andeid,
netsa ja mere kinke.
Nende käed ei väsi,
nende ind ei raage.

Nemad,
meie naised ja emad,
tõusevad tellinguile,
asuvad telgede taha,
sammuvad teaduste teid.
Kartmata raskusi
võidavad tõkked.
Kõike nad suudavad,
kõike saavutavad.

Nemad,
meie naised ja emad,
laps ühel käel
tõstavad teise
sõjale vastu.
Surma õuduste vastu
seavad julgelt
südamete jõu.
Nende eil
ei ole õhtuse tuule
vaikiv sosin,
ega põuapäevane
lahevee virve.
Nende eil
on kõue kaja
mäekaljude,
kõse võimukas kohin.
Selle jõudu
ei väära keegi.

Nendele,
meie naistele ja emadele,
täna tähtpäeva
teroitus!

Q. ROOTS

Kuidas meil tähistatakse rahvusvahelist naistepäeva

8. märtsil algusega kell 19.30 toimub TPI-s suur rahvusvahelisele naistepäevale pühendatud aktus-kontsert. Kontsertosas esineb TPI Meeskoor. Pärast seda aga algab lõbus jalakeerutus TPI estraadiorkestri saatel.

TPI šeflusaluses valimisjaoskonnas viiakse samuti läbi pidu-

lik õhtu, kus esinevad meie lauljad, tantsijad ja puhkpilli-orkester.

Õnnitlemast oma emasid ei unusta ka TPI teenistujate ja õppejõudude laste isetegevuskollektiiv, kes korraldab 8. märtsil kontserdi Lenini pülestee ühiselamu saalis.

Meie saadikukandidaate kohalike nõukogude valimistel

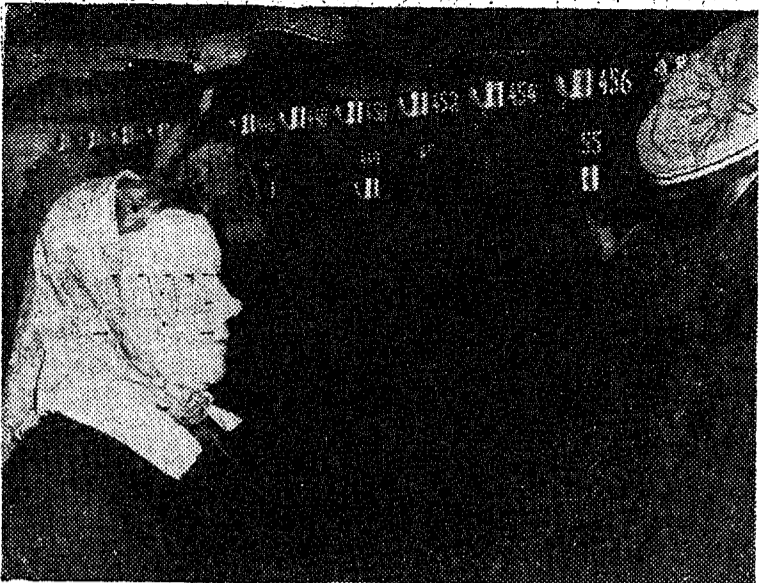
Aino Aret sündis 1905. a. taluniku perekonnas. Oma õpinguid alustas Rakveres. Peale Rakvere gümnaasiumi lõpetamist õppis mõnda aega lasteadnike seminaris. Seejärel töötas Virumaal laste päevakodus. Samal ajal astus ta Tartu Ülikooli keeleteaduskonda, mille lõpetas 1933. a. Suure Isamaasõja ajal evakueerus A. Aret Nõukogudemaa tagalasse, kus töötas keskkooliõpetajana.

Kohe peale Suure Isamaasõja lõppu asus A. Aret tööle Tallinna Polütehnilise Instituudi vene keele ja võõrkeelte kateedrisse.

Aino Aret on pidevalt täiendanud oma teadmisi. Ta on lõpetanud marksismi-leninismi õhtuülikooli. Samuti on ta alati aktiivselt osa võtnud instituudi ühiskondlikust tööst.

Seda, et kogu meie instituudi pere armastab ja austab sm. Aretit, kinnitab tema esitamine Kalinini Rajooni Tööräha Saadikute Nõukogu saadikukandidaadiks eelolevatel valimistel.

L. NIIVET

ZENNI ARUS on alati lahke ja tubli oma igapäevases töös. Kõrvalt vaadatuna paistab riietehoidja amet võib-olla mõnevõrra lihtsana, kuid ka see töö nõuab, nagu kõik teisedki, hoolt ja armastust.

P. Toberi foto

VÕISTLUSTÖÖ

KOOLISÕIT

«Jüri, tule peale!»
Tramm veereb siiski edasi ilma Jüriga, kes jääb kadedalt järele vaatama vabale kohale puhvril...
«Oleme liiga taga, surume rohkem keskele! Uks jääb enamasti sinnapoole.»
Suruvadki...
Aga vahepeal voolab palju aega igavikku, ootajaid tuleb lisaks ja hilinenud tramm on täis. Pealegi jääb üks nüüd sinna, kus Jüri enne seis. Pole parata...
«See ei loe. Tagumised hoidsid tramm kinni. Järgmine uks jääb kindlasti siia.»
Nad täidavad tühja hetke kasulike arutlustega. Aga alatoon on pessimistlik — kui järgmine tramm jälle veerand tundi viibib, siis jäävad nad juba lootusetult hiljaks.

«Rong tuleb, Jüri!»
See veel puudus! Tramm läheneb, kuid kumb jõuab enne? Kas viimaks reisirajad järgmiselt rongilt? Ei, siiski tramm. Ja seekord satub ka üks vajaliku täpsusega. Ainult tagauksest vabadusse püüdlev tugev töömees katab liiga kauaks sissepääsu. Ise manitseb: «Laske välja! Ühe peatusevahe olen mööda sõitnud, nüüd aitab!»
Seekord pääsevad noormehed peale. Ja edasi on üllilõhne. Viimasel minutil jõutakse kohale. Neljas tramm võttis nad peale kell 7.55, esimene jättis maha kell 7.27, s.t. 28 minuti kohta väljus Balti jaamast 24. veebruaril neli tramm. Viies oli küll lõpppeatuses neljanda kannul, kuid see ei parandanud midagi eelmiste osa. Kas ei peaks tegelikult sel kellaajal väljuma iga kolme minuti järel tramm?

Vist küll. Peaks võib-olla ka dispetšerilt küsima. Pole võimatu, et tema arvates on hommikune liiklus parimas korras.
Üks, kes jõudis ääri-veeri

Rühmakaaslased tunnevad AIVI PAILKI (KS-82) kui alati abivalmis ja energilist tütarlast, tublit isetegevust ja eesrindlikku üliõpilast.

P. Toberi foto

Ikka rohkem ja rohkem naisi töötab võrdselt meestega vastutusrikastel aladel. Ka teaduslike probleemidega võivad edukalt tegeleda naised, nagu M. BOGDANOVA.

P. Toberi foto

Peale oma pingsa teadusliku uurimistöõ leiab insener AIMI IRUDA aega ühiskondlikuks tööks ametiühingus, puhkuse ajal ründab ta alpinistina lumiseid mäetippe.

P. Toberi foto

Esimene tuleproov

Algas jälle eksamisesioon. Esimestele «tuleristsetele» ülikoolis asusid I kursuse ehitajad. Kõikjal valitseb pinevus ja elevus. Vaheataakse mõtteid ja muljeid.
Nüüd, kus esimesed eksamid on seljataga, on igapäev midagi õelda. Esimene eksam sanitaartechnika eriala üliõpilastel möödus edukalt. Väino Kivi, Rein Heinsoo, Rein Bankeri, Gunnar Lipstoki ja Toivo Erilgi teadmisi hinnati «väga heaga», 11 üliõpilase teadmisi hindega «hea» ja 4 üliõpilast said «rahuldava». Ees ootavad veelgi pingerohkemad päevad.

J. REISMANN

Meie intervjuu

Palusime jutukaaslaselks kommunistliku noore Heli Sabolotni õpperühmast AE-23.

«Kõigepealt luba küsida, kuidas töö läheb ja kas töökogemustest juba kasu ka on olnud?»

«Tööl ei ole viga, mulle meeldib. Kasu on sellest aga rohkem. Näiteks töökohal, Tallinna Viineri- ja Mööblivabrikus teeme elektri alal sisemisi installatsioonitöid. Samal ajal toimuvad praegu instituudis ka loengud. Tõesti raske oleks aru saada kõigest sellest palja jutu või kirjasõna abil. Nüüd on aga töö juurest juba mõndagi teada ja tuttavat. Hästi saame läbi töölistega. Brigadir on meile päris isa eest. Hakkame taotlema brigadile ka kommunistliku töö nimetust.»

«Kuidas kategooriate omandamisega on?»

«Jaanuaris töötasime juba esimese kategooria elektrikutena. Proovikatsed läksid hästi ning nüüd tuleb teise kategooria peale mõtlema hakata.»

«Ja tasu?»

«Vara veel õelda, milliseks ta kujuneb. Jaanuaris teenisime näiteks üle kuuekümmet rubla.»

«Kuidas üldse tekkis mõte astuda TPI-sse?»

«Mõte ise tekkis siis, kui hakkasin tööle tehases «Punane Ret» pärast Jõhvi Keskkooli lõpetamist 1959. a. Huvi elektri vastu oli varemgi ja seal sai edasiõppimise mõte küpseks. Sellepärast ei kahtesegi, et aastaks tööle läksin, kuigi kõik endised koolikaaslased ja isegi mõned õpetajad seda mõtet heaks ei kiitnud.»

«Nüüd oled juba pool aastat olnud üliõpilane. Millised on muljed?»

«Muidugi eriti huvitavat, taolist, millest vanemate kursuste tudengid rääkida teavad, me veel läbi pole elanud. Nähtavasti vähe veel kõrgema kooli seinte vahel olnud. Õppejõududega on ka olnud ainult ametlikku laadi kokkupuutumisi. Samuti torkab silma, et vanematel kursustel on rühmades palju rohkem kollektiivsust ja üksmeelt. Meie aga oleme terve rühmaga koos ainult koolis ja vahetunnid on liiga lühikesed, et üksteist tundma õppida, millest ka teatud võõrdumine. Tahaks loota, et hiljem sellest üle saame.»

«Kas aega peale tööl ja instituudis käimise üle ka jääb?»

«Eriti just mitte. Tehnilise joonestamise peale kulub enamasti vabast ajast. Ja üks «isemajandamine» ühiselamus nõuab ka oma osa. (Jutt on Pärnu mnt. ühiselamust). Ühiselamuse nõukogu tehti mulle ülesandeks seinalehe väljaandmist organiseerida. Otsin praegu sobivat pealkirja ja head joonistajat. Naistepäevaks tahaks esimese numbriga üles panna. Mõnikord teeks hea meelega isetegevustki, aga töö juures puudub selleks võimalus. Trust «Elektromontaaž», mille alluvusse me kuulume, pole meiega tegelemisest eriti huvitatud.»

«Ja millised on tulemused õppetöös?»

«Kehvemad kui võis loota. Seda eriti eksamitel. Võlga sessioonil küll ei tekkinud, aga harjumatus tõttu õppetempoga ja võib-olla ka oskamatusel ei saanud materjal nii läbi töötatud nagu vaja, mille all kannatasid muidugi hinded.»

«Jääme lootma, et kevadel läheb juba paremini. Selleks palju jõudu ja tahti!»

Reporter oli K. RADGE

LUMETA TALVELAAGRIS

Talvisest õppevaheajast on küll möödunud juba mitu nädalat, kuid ikka kerkivad mällu toredad puhkepäevad Kloogal.

Meid oli ligi kolmkümmend hinge, arvatavasti suusaspordi tõelised entusiastid, kes hoolimata vihmast ja niiskusest asusid röömsatena elektrirongile. See viis meid Klooga spordibaasi. Alates Pääskülast oli tuju ülihea — maas nähti lund. Kuid sellega asi piirduski: Klooga metsaalune mustas, ka põõsaste varjus polnud lumeraasugi. Kõik uljad suusatajad, täisvarustus õlal, ironiseerisid õelalt üksteise võidu, kuid parata polnud midagi, lund sellest rohkem ei tulnud. Siiski läks kõik veel hästi: suusamatkad asendati jalgsimatkadega, agaralt lendas ping-pongi pall ja veeresid piljardikuliid. Korvpallurid suutsid lume-

lõrtsisel väljakul isegi midagi mängutaolist organiseerida.

Kõik oli tore, toitlustamine ja majutamine hästi organiseeritud, kuid siiski oli midagi nagu valet. Kõju jõudes olid kõik mitme varjundi võrra tumedamad. Kas tõesti päevitus? Ei, Tallinna Polütehnilise Instituudi Klooga spordilaagris puudub siiani saun, s.t. müürid on valmis, katuse peal ja ukseid-aknad ees, kuid kanalisatsioon ja vesivarustus sisse viimata. Kas tõesti ei saa instituut, kus on suur ehitusteaduskond ja isegi sanitaartechnika osakond sellega hakkama? Töökäte puudusele tahab asi seisema ei jää, tahab ju iga üliõpilane, et muidu niijoredas laagris saaks ka talvekuudel normaalselt pesta.

J. TRUUSA,
II kursuse üliõpilane

Meie kollektiivi üldise poolehoiu on võitnud instituudi laohoidja MARTA LILLEPEA. Kuigi ladu paikneb neljas hoones, on ta materjale välja andmas igal pool õigel ajal.

P. Toberi foto

Astuge doonorite ridadesse

Nõukogude valitsus osutab suurt tähelepanu tervishoiu küsimustele meie maal, Uheks hulgalistest näidetest selle kohta on doonorluse teenistus NSV Liidus, mis kindlustab lühima aja jooksul vere toimetamise kõikidesse, ka kõige kaugematesse meie maa rajoonidesse. Kaasaegses arstiteaduses on vereülekanne üheks tõhusamaks ravivahendiks. Vereülekanne on sügav toime inimese organismile, ta mõjub mitmesugustele organitele nende elutegevust stimuleerivalt. Äkilise verekaotuse puhul või šokisügava minestuse korral, kui üksikute organite elutegevus on nõrgenenud, võib vereülekanne päästa haige või haavatud elu. Suure hulga vere kaotus on eluohtlik, sest veri varustab hapnikuga ja toiteainetega kõiki organismi ku-

desid ja rakke. Inimese organismis on 4,5—6 liitrit verd. Kui inimene on kaotanud poole sellest verekogusest, siis ilma vereülekanndeta ähvardaks teda surm.

Sellest ajast alates, kui avastati veregrupid, on vereülekanne muutunud ohutuks ja juurdunud arstipraktikasse. Üldse on olemas 4 veregruppi.

Põhiliselt võib vereülekanne toimetada kahest seisukohast: 1) vere asendav toime ja 2) stimuleeriv ehk ergutav toime, mis tõstab organismi elutegevust. Vereülekanne kui kogu elutegevust ergutavat faktorit kasutatakse ka mitmesuguste haiguste raviks.

Nõukogude Liidus on doonorlus teadlik, seltsimeheline kohustus. Doonorid on meil ümbritsetud hoolitsuse ja tähelepanuga, nende tervise üle peetakse pidevat järelevalvet. Doonorite hulk peab aga veelgi kasvama.

Donorite valikul lähtutakse seisukohast — ei mingit kahju doonorile, suurim kasu haigele. Doonorite vere taastamise kiirus oleneb doonori tootumisest. Seetõttu vaadeldakse antud vere eest saadud rahalist tasu mitte kui kompensatsiooni antud vere eest, vaid kui tugevdatud toitlustamiseks vajalike kulude katet.

Iga doonor, kes on andnud oma verd, peab olema teadlik sellest, et tema veri läheb meie nõukogude inimeste elu päästmiseks ja tervise taastamiseks, ja et igaüks, ka doonor ise, võib sattuda olukorda, kus tema tervise taastamiseks aitab ainult vereülekanne.

Donoriks võib olla iga terve inimene. Donorlus on austav kohustus.

Seltsimehed üliõpilased, astuge doonorite ridadesse!

Dr. EPSTEIN,
TPI ambulatooriumi juhataja

Toimetaja: O. PÖDER

Орган партбюро, дирекции, Комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник», города Таллин.

ENNA LANDMANN (K-61). Peale õppetöö nõuab Ennalt aega ka spordiga tegelemine. Ta on saavutanud häid tulemusi mõlemal alal — eeskujulikud hinded ja NSV Liidu meistersportlase nimetus. Peale õppetöö lööb ta kaasa ka ÜTÜ töös.

P. Toberi foto